

בתוקף מתאריך: 1.5.02

פרק: 04 - אסירים

ת' עדכון אחרון: 31.12.2023

מס' הפקודה: 04.22.00

אסירים אזרחיים

1. במתקני הכליאה בשב"ס מוחזקים במשמורת חוקית אסירים כללי אזרחיים.

הבסיס החוקי

2. א. חוק העונשין, תשל"ז-1977.

ב. חוק ההוצאה לפועל, תשכ"ז – 1967.

ג. חוק בתי דין רבניים (קיום פסקי דין של גירושין), התשנ"ה-1995.

ד. פקודת ביזיון בית המשפט.

ה. פקודת בתי הסוהר [נוסח חדש], תשל"ב 1971

3. לקבוע כללים לעניין קליטה, החזקה ושחרור של אסירים אזרחיים. מטרה

4. הגדרות

א. "אסיר אזרחי" - אסיר שאינו אסיר פלילי ונדון לימי מאסר בגין כפיית ציות צו שיפוטי.

ב. "צו הבאה של הוצל"פ" - צו הניתן ע"י רשם ההוצל"פ המורה על הבאת חייב בפני רשם ההוצל"פ לבירור או לצורך חקירת יכולת, כפי שנקבע באמצעות הודעה מוקדמת. בהינתן צו כאמור, יבדקו גורמי שב"ס את שם החייב, תמצית העובדות והטעמים המהווים יסוד למתן הצו.

ג. "יחידת ההוצל"פ" - יחידת משטרה, שהוקמה עפ"י חוק ההוצאה לפועל, תשכ"ז – 1967 (להלן: "חוק ההוצל"פ") ותפקידה הבלעדי הוא לבצע צווי הבאה ומאסר שהוצאו ע"י רשם ההוצל"פ.

ד. "חייב" - מי שהוצא נגדו צו הבאה/צו מאסר ע"י רשם ההוצל"פ.

5. מטרת המאסר האזרחי היא כפיית התנהגות מסוימת על אדם ובכלל זה:

מטרת המאסר האזרחי

- א. מאסר לכפיית ציות לצו של בית משפט, בית דין או וועדת חקירה ממשלתית.
- ב. מאסר לכפיית התנהגות ראויה בבית משפט, בבית דין או בוועדת חקירה ממשלתית.
- ג. מאסר לכפיית מזונות.
- ד. מאסר לכפיית גט או מתן חליצה (לגבי יהודים).
- ה. מאסר אזרחי בשל כל עילה אחרת.

6. סדר נשיאת מאסרים:

סדר נשיאת מאסרים

- א. מאסר אזרחי תמיד מצטבר למאסר אזרחי או פלילי אחר.
  - ב. ככלל, התקבל כלוא למשמורת שב"ס עם פקודת מאסר פלילית וצו מאסר אזרחי, יישא תחילה את המאסר האזרחי.
  - יחד עם זאת, צו הבאה או צו מאסר בגין חוב מזונות/ חוב אזרחי שניתן מכח חוק ההוצאה לפועל לא יבוצע כל עוד מרצה החייב מאסר פלילי או נמצא במעצר (מאסר פלילי - לרבות אסיר המרצה מאסרו בעבודות שירות).
  - ג. הוטלו על אסיר יותר ממאסר אזרחי אחד בשל עילה אחת, ירצה אותם בזה אחר זה לפי סדר הטלתם.
  - ד. הוטלו על אסיר מספר מאסרים אזרחיים בשל עילות שונות, ירצה אותם בזה אחר זה לפי הסדר הבא:
- (1) מאסר לכפיית ציות לצו בית המשפט או לכפיית התנהגות ראויה בבית המשפט.
  - (2) מאסר לכפיית תשלום חוב מזונות.
  - (3) מאסר לכפיית תשלום חוב אזרחי אחר
  - (4) מאסר לכפיית מתן גט או חליצה.
  - (5) מאסר בשל כל עילה אחרת.

ה. מי שהוטל עליו מאסר על פי צו מאסר אזורי, לכפיית תשלום מזונות, כפיית גט וצו המאסר קובע מאסר בימים (יום או יותר), או למספר שעות, יש לפרש יום במובן של יממה מלאה (24 שעות).

ו. אסיר אזורי, המסיים לרצות את צו המאסר האזורי בין השעות 22:30 ל- 05:00 בבוקר למחרת יש לשחררו בשעה 22:30 באותו לילה.

ז. אסיר אזורי אינו זכאי לשחרור מנהלי ולשחרור על תנאי ממאסר.

ח. רשם ההוצל"פ מוסמך לבטל את עונש המאסר האזורי של החייב או להפחיתו.

ט. חייב ישוחרר ממאסרו לאחר 30 יום ולא ייאסר שוב לריצוי יתרת תקופת המאסר על פי הצווים האמורים או על פי צווים נוספים, אלא כעבור 30 יום מיום שחרורו.

7. צו מאסר אזורי כנגד אסיר המוחזק בשב"ס:

צו מאסר אזורי

א. במקרים של מאסר אזורי לכפיית מתן גט או חליצה, מאסר לכפיית ציות לצו בימ"ש או לכפיית התנהגות ראוייה בבימ"ש או מאסר אזורי בשל עילה אחרת שאינו מאסר לתשלום מזונות/ חוב אזורי, שניתנו נגד אסיר שמרצה מאסר פלילי, יישא האסיר את המאסר האזורי תחילה, והמאסר הפלילי יופסק לשם נשיאת המאסר האזורי וישוב ויימשך בתום המאסר האזורי (סעיף 47 לחוק העונשין).

ב. כאמור, אסיר אזורי אינו זכאי לשחרור מנהלי ולשחרור על תנאי ממאסר ועל כן תקופה זו לא תחושב כחלק מתקופת מאסרו לעניין זה.

ג. ביצע האסיר התנהגות (כגון: שילם החוב או ביצע הצו) בטרם סיום תקופת המאסר האזורי, יופסק המאסר האזורי ויימשך המאסר הפלילי.

ד. האסיר סיים לרצות את תקופת מאסרו האזורי או חלק ממנה ורק לאחר מכן הציג אישורים, כי שילם חובו, לא תבוטל תקופת המאסר האזורי. אישור על ריצוי תקופת המאסר יימסר לאסיר.

8. התקבל צו מאסר של הוצל"פ כנגד אסיר המוחזק בשב"ס יש לפעול כדלקמן:
- צו מאסר של הוצל"פ כנגד אסיר המוחזק בשב"ס**
- א. צו מאסר כנגד אסיר המוחזק בביס"ר, יישלח ע"י יחידת ההוצל"פ במשטרה ישירות לבית הסוהר או למחלקת האסיר.
- ב. התקבלה פקודת מאסר במחלקת האסיר יאתר קצין הרישום היכן האסיר מרצה המאסר והפקודה תשלח ללא דיחוי לבית הסוהר.
- ג. צו מאסר לכפיית תשלום מזונות שהוטל על אסיר פלילי, יופעל רק בתום ריצוי תקופת המאסר הפלילי, ובלבד שטרם חלפו שישה חודשים מיום הוצאת הפקודה/ החתמת הפקודה ביחידת ההוצל"פ. ככל וחלפו שישה חודשים יחזיר רשם בית הסוהר את צו המאסר ליחידת ההוצל"פ בצירוף מזכר המציין את סיבת ההחזרה.
- ד. לא אותר האסיר במשמורת שב"ס יוחזר צו המאסר ליחידת ההוצל"פ.
- ה. אותר האסיר כאסיר משוחרר, יישלח צו המאסר בחזרה ליחידת ההוצל"פ השולחת.
9. התקבל בביס"ר צו מאסר יפעל הרשם כמפורט להלן:
- פעולות הרשם בביס"ר עם קבלת צו מאסר של הוצל"פ**
- א. תוטבע חותמת "התקבל" של בית הסוהר על טופס העברת החומר המצורף וצו המאסר.
- ב. הרשם יבדוק את הפרטים בצו המאסר. היה ושם החייב או מספר הזהות שגוי, יוחזר הצו בצירוף מזכר הסבר ליחידת ההוצל"פ השולחת.
- ג. הכחיש האסיר את החוב, יובהר לו כי עליו להעלות טענה זו בפני רשם ההוצל"פ ובהתאם להחלטה זו יש לפעול.
- ד. רשם בית סוהר ינהל יומן ובו ירשום לפי סדר הזמנים, את צווי המאסר שהתקבלו בבית הסוהר תוך ציון הפרטים הבאים:
- (1) תאריך קבלת הצו.
  - (2) שם האסיר ומספר האסיר.
  - (3) מספר הצו.
  - (4) יחידת ההוצל"פ השולחת.

(5) הפעולות שבוצעו לטיפול בצו.

ה. בתום 6 חודשים ממועד החתמת הצו ביחידת ההוצל"פ המשטרתית יבדוק הרשם במערכת צוהר אם הפקודה בוצעה.

ו. מצא הרשם כי טרם בוצע צו המאסר, תישלח הפקודה ליחידת ההוצל"פ, אשר ממנה התקבלה, בצירוף הודעה בכתב המפרטת את הסיבה לאי ביצועה.

ז. בעת הפעלת צו המאסר, תוטבע חותמת בית הסוהר במקום המיועד לכך בכל העתקי הצו.

ח. התקבל צו מאסר עפ"י חוק ההוצל"פ לבית הסוהר, תימסר הודעה בכתב לאסיר בדבר הצו ובדבר האפשרות לתשלום החוב.

ט. לא שילם האסיר את חובו עד ליום השחרור ממאסר יופעל צו המאסר ובלבד, שצו המאסר התקבל בבית הסוהר שישה חודשים לכל היותר, טרם השחרור.

י. ההודעה בכתב תצורף לצו המאסר ותסרק לתיקו המנהלי של האסיר.

יא. קרב מועד שחרורו של האסיר וצו המאסר של הוצל"פ נשלח כאמור, בטווח זמן של שישה חודשים טרם מועד שחרורו, תימסר הודעה ליחידת ההוצל"פ הקרובה, ע"י רשם בית הסוהר תוך 72 שעות לצורך בדיקת יכולת בפני רשם הוצל"פ.

יב. הוצא צו הבאה, יובא האסיר בתוך 24 שעות מיום שחרורו מהמאסר הפלילי אותו ריצה

יג. לא הועבר האסיר המשוחרר ע"י יחידת ההוצל"פ לצורך הבאתו בפני רשם ההוצל"פ, תוך פרק זמן של 24 שעות במקרה של צו הבאה/מאסר - ישוחרר החייב והצווים בצרף מזכר יוחזרו ליחידת ההוצל"פ ששלחה הצווים.

יד. אם נותרו לאסיר למעלה מ-6 חודשי מאסר לריצוי מיום מתן הצו ועד לתום תקופת המאסר הפלילי, ישלח הרשם את צו המאסר ליחידת ההוצל"פ בצרף מזכר המציין את התקופה שנותרה לאסיר לריצוי בפועל.

10. קליטת אסירים אזרחיים בבית הסוהר **קליטת אסירים**

א. הכללים לקליטת אסירים אזרחיים יהיו כמפורט בפקודת הנציבות 04.29.00 - "קליטת אסיר בבית הסוהר" בפרק "תהליך קליטת אסיר" כפי שהם חלים על אסיר שנגזר דינו. בנוסף לכך יחולו הכללים הבאים:

ב. אסירים אזרחיים, יתקבלו לבית הסוהר בהתאם להקצאה שתקבע ע"י ק. ניהול כליאה מחוזי ולאחר השעה 16:30 ע"י משל"ט האסיר בהתחשב במספר מקומות הכליאה הפנויים.

ג. חייב יתקבל בכפוף לפעולות הבאות:

(1) ניתנה לו אפשרות לשלם את החוב בטרם הפעלת צו המאסר והדבר צוין בטופס "העברת כלוא ממשמורת משטרת ישראל".

(2) ניתנה לחייב האפשרות להתקשר לבני משפחתו ולהודיע על מאסרו.

(3) חייב שנעצר ולא הובא בפני רשם ההוצל"פ עד לצהרי שבת או ערב יום מנוחה ישוחרר והצו יבוצע בשנית.

(4) הרשם יודיע לחייב את המידע הבא:

א) שחרורו יבוצע על פי צו שחרור של רשם ההוצל"פ או בתום 30 ימים ממאסרו.

ב) הגורם המוסמך לביטול צו המאסר כנגד חייב הוא רשם ההוצל"פ.

11. בקשת המוסד לביטוח לאומי לעיכוב הליכי מאסר, כנגד אסיר אזרחי בגין מזונות (המדובר בהליך אותו יזם ביטוח לאומי כנגד אסיר, שלא שילם חוב מזונות):

בקשה לעיכוב הליכים ביטוח לאומי

א. במקרים בהם מדובר באסיר המרצה מאסר פלילי:

(1) קצין הכליאה יפנה בכתב למוסד לביטוח לאומי לקבלת צו ביטול המאסר.

(2) במקרה בו מסתיימת תקופת המאסר הפלילי, פחות מ-6 חודשים מיום החתימה על צו המאסר יובהר בפנייה, כי אם לא יתקבל צו ביטול מהוצל"פ תוך 15 יום מיום הפנייה, יופעל צו המאסר.

ב. במקרים בהם מדובר באסיר אזרחי, שנאסר בגין חוב מזונות בלבד: לשם מניעת עיכוב שחרור האסיר יפנה קצין הכליאה לאלתר, ליחידת ההוצל"פ לצורך קבלת אישורם בכתב לשחרור (אישור יכול להתקבל גם בדוא"ל או בפקס).

12. הוראות לעניין הבאת חייב בפני רשם ההוצאה לפועל:

הבאת חייב בפני

רשם ההוצאה

לפועל

א. קיימת חובה להביא חייב בפני רשם ההוצאה לפועל במקרים הבאים:

(1) תוך 24 שעות במקרה של צו הבאה, ולאחר מכן תוך 24 שעות ממועד מאסרו יש להביאו בפני רשם ההוצל"פ שנית.

(2) הוראות סעיף קטן 1) לא יחולו על חייב שנאסר מכוח צו שניתן במעמד החייב בגין ביזיון ההוצל"פ.

ב. החובה החלה על שב"ס, כאמור בסעיף קטן א, מתייחסת לאסירים פליליים במשמורת שב"ס, שסיימו לרצות מאסרם ויש כנגדם צו הבאה/ מאסר אזרחי.

ג. לשב"ס ייקלטו עצורי הוצל"פ רק לאחר, שהובאו ע"י יחידת ההוצל"פ בפני רשם ההוצל"פ לחקירת יכולת. במקרים בהם נעצרו בשעות הלילה באחריות יחידת ההוצל"פ להביאם למחרת בפני רשם ההוצל"פ.

ד. רשם הוצל"פ רשאי להורות על אחד מאלה:

(1) לחייב את האסיר לשלם את מלוא החוב או חלק ממנו.

(2) לאפשר לאסיר לשלם חובו בשיעורין.

(3) לדחות את מועד ביצוע התשלום.

(4) לבטל את צו המאסר.

(5) להקטין את מספר ימי המאסר.

ה. לא הובא אסיר לחקירת יכולת בפני רשם ההוצל"פ ישוחרר.

ו. החליט רשם ההוצל"פ לדחות את מועד ביצוע הצו, יוחזר הצו ליחידת ההוצל"פ בצרוף העתק מהחלטת רשם ההוצל"פ.

תנאי מאסר

13. תנאי מאסר של אסירים אזרחיים:

א. שיבוץ באגף:

(1) ככלל יוחזקו אסירים אזרחיים במידת האפשר באגף נפרד, המיועד לכך.

(2) במקרים מיוחדים לאור נתוני אישיות האסיר, לטובתו ולשמירת שלומו, ניתן יהיה לשכנו באגף ייחודי אם הוא מתאים לכך.

(3) במקרים בהם, מטעמי בטחון ו/או מודיעין ו/או בשל צו שיפוטי לא ניתן להחזיק אסיר אזרחי באגף כאמור בס"ק 1, יוחזק האסיר באגף ההולם את נתוניו, סיווג מסוכנותו, תקופת מאסרו ובהתאם לחוות הדעת המקצועיות בעניינו ו/או בהתאם לצו השיפוטי.

ב. **תעסוקה:** אסירים אזרחיים המביעים רצונם לעבוד, על מנת שיוכלו לשלם חובם, ישולבו במקומות העבודה בבית הסוהר בהתאם לאפשרויות התעסוקה ולאחר שהביעו הסכמתם בכתב.

ג. **לבוש:** אסיר אזרחי רשאי ללבוש את בגדיו הפרטיים גם בעת הבאתו לבית המשפט.

ד. **קשר טלפוני:** אסיר אזרחי אשר לו חשבון "קנטינה" יוכל לרכוש כרטיסי חיוג במרכז המכר בעצמו או ע"י משפחתו במרכז המכר אשר במסוף הביקורים, וזאת לצורך טיפול בביצוע תשלומיו. אסיר חסר אמצעים או שאינו בעל חשבון "קנטינה", יורשה להתקשר באישור קצין האסירים מטלפון בית הסוהר. הסדר זה בא להוסיף על הסדר קשר טלפוני של אסירים כפי שנקבע בפקנ"ץ 04.36.00 "קשר טלפוני של אסירים".

ה. **פעילות תקון:** אסיר אזרחי ישולב בפעולות החינוך, הדת והטיפול בבית הסוהר ככל אסיר.

ו. **טיפול רפואי:** אסיר אזרחי ייבדק ע"י חובש תוך 24 שעות ממועד קליטתו וע"י רופא תוך 48 שעות. על האסיר האזרחי יחולו הכללים המפורטים בפקנ"ץ 04.44.00 "הטיפול הרפואי באסיר".

ז. כבילה:

- (1) בעת העברת אסיר אזרחי, ע"י יחידת נחשון ממקום למקום, לא ייכבל האסיר אלא אם מנסה להימלט או קיים חשד סביר לכך.
- (2) אין לכבול אסיר במקום ציבורי אלא אם סבר הסוהר כי קיים חשד סביר שהאסיר עלול לעשות אחד מאלה:
  - (א) להימלט או לסייע לאחר להימלט.
  - (ב) לגרום נזק לגוף או לרכוש.
  - (ג) לפגוע בראיות או להעלימן.
  - (ד) לקבל או למסור חפץ, שעשוי לשמש בביצוע עבירה או לפגוע בסדרי מקום המשמורת.
- (ה) האסיר הורשע בעבירה כמפורט בסעיף 23 (א)(5) לחוק סדר הדין הפלילי (סמכויות אכיפה-מעצרים), אלא אם סבר הסוהר, שבנסיבות העניין לא קיים חשד כאמור בסעיפים קטנים (א) עד (ד) לעיל.

(3) ככל ויעלה הצורך בכבילת האסיר, ייכבל בהתאם להוראות פקניצ 04.15.01.

ח. **ביקורים:** אסיר אזרחי זכאי לקבל ביקורים בתדירות של אחת לשבוע. ככלל, הביקורים יהיו ללא רשת, אלא אם כן לאור מידע מודיעיני וביטחוני הורה מפקד בית הסוהר אחרת.

ט. חופשה לצורך תשלום חובות:

פקודת הנציבות 04.40.00 - "חופשות אסירים" קובעת כי לאסירים אזרחיים לא תינתן חופשה אלא באישור הנציב ורק מטעמים מיוחדים.

14. הכללים לשחרור אסירים אזרחיים יהיו כמפורט בפקודת הנציבות **שחרור אסיר** 04.25.00 - "שחרור אסירים" כפי שהם חלים על אסיר שנגזר דינו. בנוסף **אזרחי** לכך יחולו הכללים הבאים:

א. חייב שנאסר ישוחרר בכל אחד מהמקרים הבאים:

- (1) קיים צו שחרור מאת רשם ההוצל"פ.
- (2) החוב או השיעור, שבגינו ניתן הצו - שולם.
- (3) עברו 30 יום מיום מאסרו האזרחי.

ב. פעולות קצין הכליאה בעת שחרור:

1) קצין הכליאה יבדוק האם קיימים צווי מאסר תקפים נוספים כנגד האסיר.

2) קצין הכליאה יבדוק האם קיימות כנגד האסיר פקודות מאסר פליליות ו/או צו מעצר עד תום ההליכים ו/או צו גירוש.

ג. אין לשחרר אסיר פלילי אף אם תמה תקופת מאסרו הפלילית אם כנגדו עומדת צו מאסר אזרחי תקף שטרם, הופעל (כלומר: צו מאסר אזרחי שהוצא ע"י רשם ההוצל"פ פחות מ-6 חודשים לפני מועד שחרורו מהמאסר הפלילי).

ד. חייב, שנאסר בגין צו מאסר של ההוצל"פ, שסך כל תקופות המאסר עולה על 30 יום, ישוחרר ממאסר כעבור 30 יום ויימסר לו אישור, תעודת שחרור על ריצוי התקופה הנ"ל. חייב כזה לא ייעצר שנית בגין צו מאסר של הוצל"פ בלבד לתקופה של 30 יום מיום שחרור.

ה. בתעודת השחרור יצוינו מספר הצווים, שבגינם ריצה את מלוא תקופת המאסר ו/או חלק מהצו, ובאשר ליתרת הצווים שבגינם לא ריצה מאסר לא יצוינו פרטיהם ע"ג תעודת השחרור.

ו. שוחרר החייב כעבור 30 יום, ידאג קצין הכליאה להעביר 2 עותקים מהצווים אותם ריצה ו/או שריצה בחלקו, ליחידת ההוצל"פ שעצרה את החייב.

ז. יחידת ההוצל"פ תשלח הצווים אותם ריצה במלואם חזרה ללשכת ההוצאה לפועל, שהוציאה את הפקודות, ויתרת הפקודות, שלא בוצעו יופעלו שנית מהיום ה-31 מתאריך שחרור, ע"י יחידת ההוצל"פ וכל זאת, בתנאי שהחייב לא הסדיר חובותיו והצווים לא בוטלו ע"י רשם ההוצל"פ.

15. דיווח להוצל"פ על סיום טיפול בצווי חוב מזונות יבוצע כדלקמן:

**דיווח להוצל"פ על
סיום טיפול בצווי
חוב מזונות**

א. שילם האסיר את החוב או ריצה את תקופת המאסר הנקובה בצו, יחתום הרשם על הצו, ימלא את החלק האחרון שבטופס הצו בציון הטיפול שבוצע וירשום את פרטיו. הצו יוחזר בצרוף מזכר בו הוא מאשר בכתב ביצוע הצו ע"י החייב ללשכת ההוצל"פ אשר הוציאה את הצו. עותק מהצו ועותק מהמזכר יסרק לתיק האסיר.

ב. רשם בית הסוהר יישלח הודעה בכתב על ביצוע/ אי ביצוע של צווי מאסר וצווי הבאה ליחידת ההוצל"פ במשטרה.

16. קצין ניהול כליאה מחוזי, יערוך בקרה בבית הסוהר בו מוחזקים אסירים בקרה אזוריים ויוודא ביצוע פקודה זו, הבקרה תבוצע אחת לחציון.

אחריות ביצוע

17. בבית הסוהר - מפקד בית הסוהר

במחוז - ק. ניהול כליאה מחוזי

במטה - ראש מחלקת האסיר

**תאריכי
קודמים
עדכון**

18. 07.02.07 ; 18.02.09 , 2.8.2015